

ОБЩИНА ШУМЕН

ПРОЕКТ ЗА БЮДЖЕТ 2024

Проект на бюджета на Община Шумен за 2024 г.

146 130 628 лева

Законова рамка за бюджетиране за 2024 г.

- ✓ Закон за публичните финанси;
- ✓ Закон за държавния бюджет за 2024 година;
- ✓ Закон за местното самоуправление и местната администрация;
- ✓ Наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местни дейности за следващите три години, за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на общинския бюджет;
- ✓ РМС № 847 от 28.11.2023 г. за изменение и допълнение на Решение № 346 на Министерския съвет от 2023 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2024 г.
- ✓ План за интегрирано развитие на Община Шумен за периода 2021-2027 г.;
- ✓ Наредбите, приети от Общинския съвет, с които са определени цените на предоставяните услуги, таксите и местните данъци, администрирани от Община Шумен;
- ✓ Постъпили предложения от местната общност, общински съветници, второстепенни разпоредители, и кметовете и кметски наместници.

Цели на проектобюджета:

✓ Развитие на спорта и културата;

✓ Развитие на образователната, социалната и здравна политика;

✓ Модернизиране на инфраструктурата и развитие „Зелена община“;

✓ Повишаване качеството на публичните услуги в среда на електронно управление;

✓ Ефективно финансово управление на Общината.

Принципи на проектобюджета за 2024 г.

- ✓ **Законосъобразност**
- ✓ **Отчетност и отговорност**
- ✓ **Прозрачност**
- ✓ **Адекватност**
- ✓ **Устойчивост**

Финансовата политика на Община Шумен е насочена към постигане на заложените цели посредством ефективно управление на публичните финанси.

Спазвайки тези принципи бюджетът на Община Шумен е балансиран, реалистичен и съобразен с икономическите тенденции.

Как ще постигнем основната цел на проектобюджета за 2024 г.?

✓ Чрез балансиране на приходите и разходите за постигане на желаните резултати;

✓ Чрез привличане на външни финансови ресурси;

✓ Чрез дигитализация на общинските услуги;

✓ Чрез взаимодействие между Общината и гражданите за решаване на местните проблеми.

Макрорамка на проектобюджета за 2024 г.

ПРИХОДИ	146 130 628 лв.
1. Приходи с държавен характер	96 984 275 лв.
2. Общо приходи с местен характер	49 146 353 лв.
В т. ч.	
- от местни приходи от имуществени данъци и неданъчни приходи	34 337 220 лв.
- инвестиционен кредит	10 028 314 лв.

РАЗХОДИ	146 130 628 лв.
1. Разходи за делегирани от държавата дейности	96 984 275 лв.
2. Разходи за делегирани от държавата дейности, дофинансирани с общински приходи	1 526 044 лв.
3. Разходи за местни дейности	47 620 309 лв.

Структура на прихода

Вид приход	2022	2023	2024
Обща субсидия ДДД	68 371 710	84 263 512	96 984 275
Обща изравнителна субсидия	5 107 600	5 107 600	5 445 600
Целева субсидия за капиталови разходи	2 214 300	3 167 300	3 182 900
Средства за зимно поддържане и снегочистване	338 700	337 900	338 000
Данъчни приходи	13 000 000	13 458 000	13 868 000
Неданъчни приходи	19 000 838	18 901 570	20 469 220

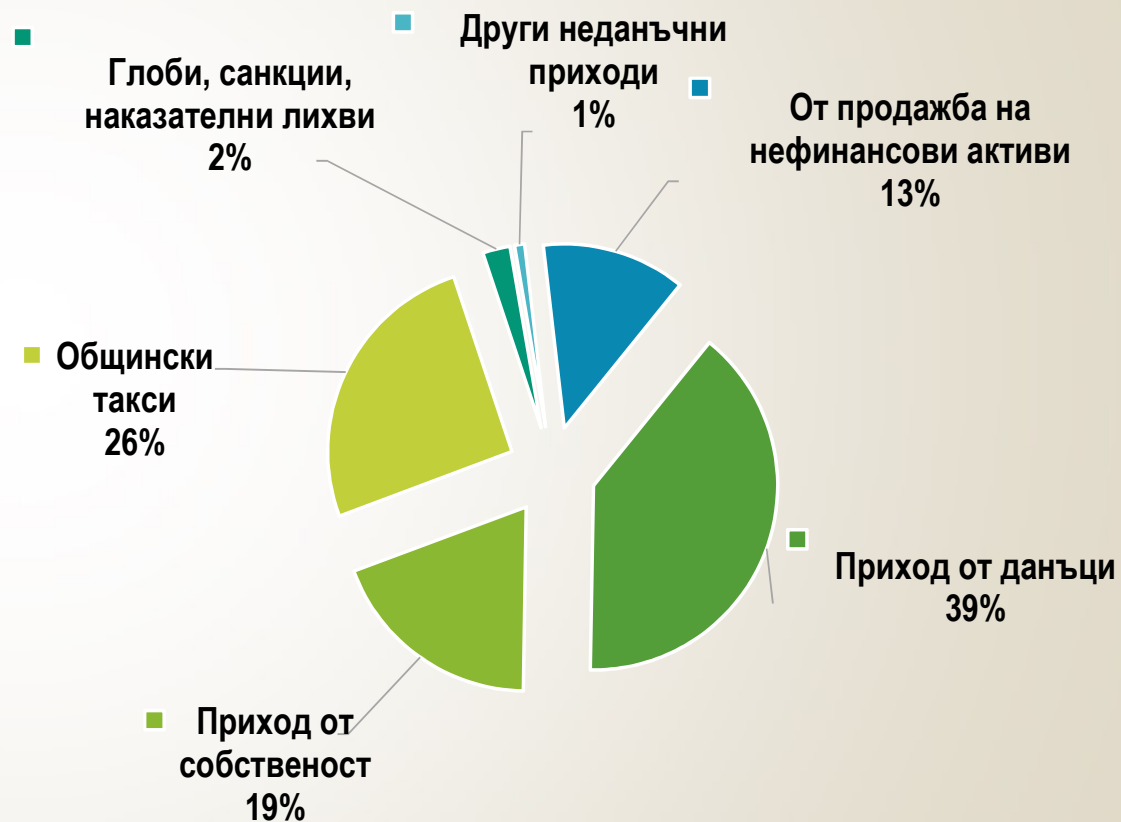

Структура на плана на местните приходи за 2024 г.

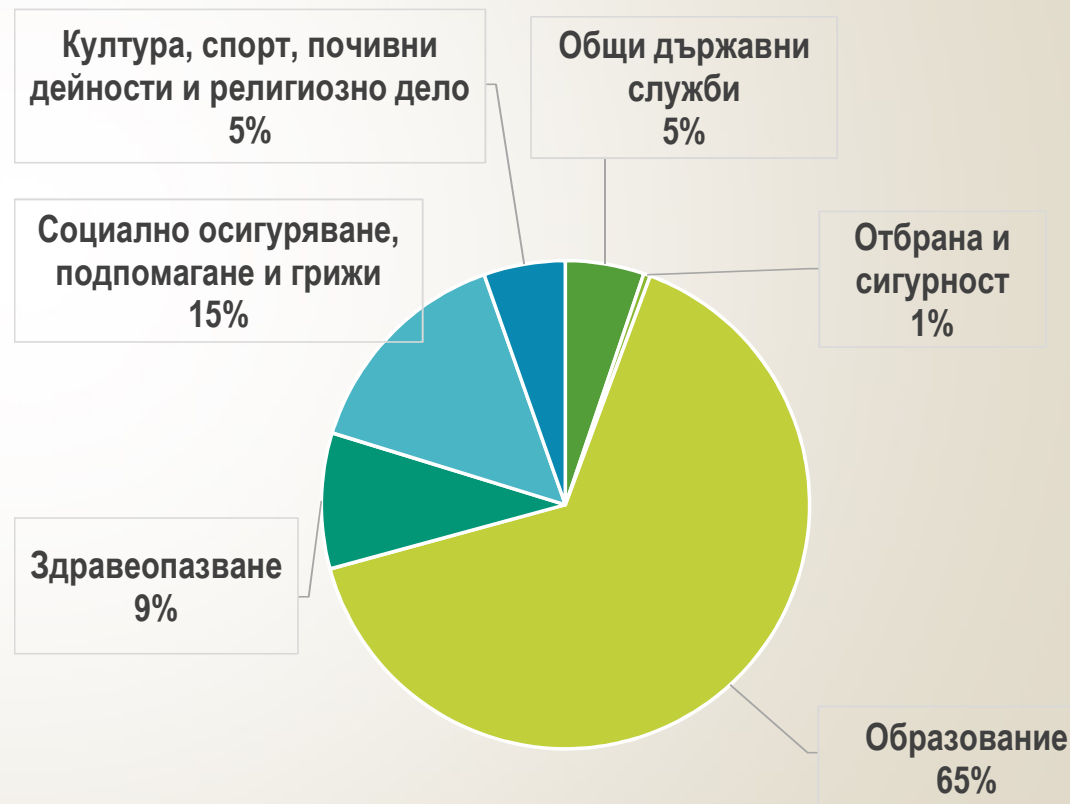
ПРИХОДИ	лева
Приход от данъци	13 868 000
Приход от собственост	6 696 170
Общински такси	8 994 000
Глоби, санкции, наказателни лихви	850 000
Други неданъчни приходи	309 012
От продажба на нефинансови активи	4 450 000

Разпределение на разходите за 2024 г. по функции за държавно делегирани дейности без капиталови разходи

Функция	Лева
Общи държавни служби	5 046 000
Отбрана и сигурност	428 747
Образование	63 035 329
Здравеопазване	8 702 516
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	14 366 159
Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело	5 233 910
Общо:	96 812 661

Разпределение на разходите за 2024 г. по функции за местни дейности без капиталови разходи

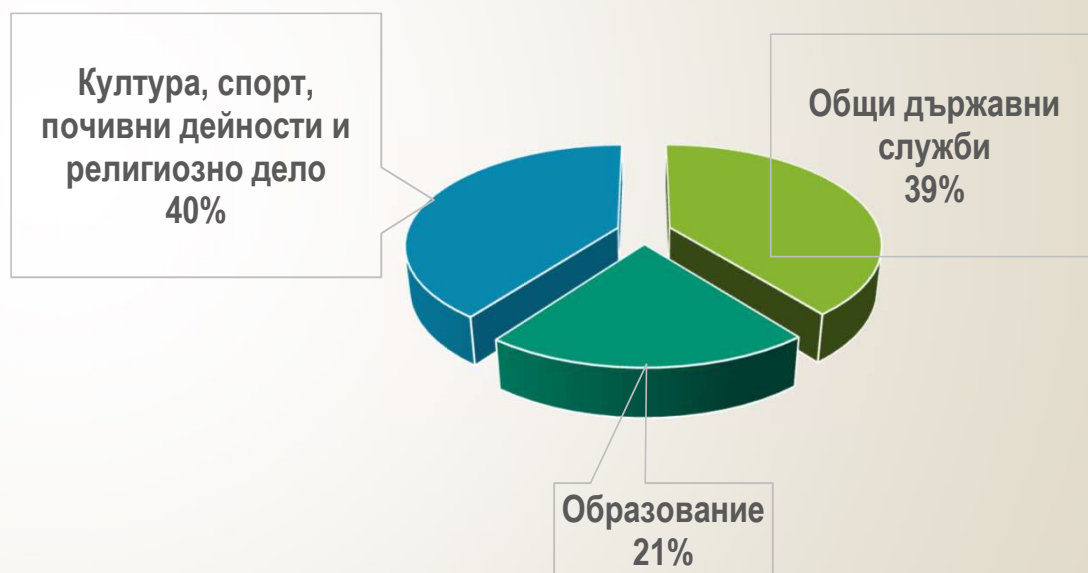
Функция	Лева
Общи държавни служби	1 823 152
Образование	1 976 549
Здравеопазване	222 000
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	1 159 560
Жилищно строителство и БКС	13 412 976
Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело	2 747 400
Икономически дейности и услуги	10 168 641
Некласифицирани разходи /лихви и резерв/	2 513 000
Общо:	34 023 275

Функции за делегирани от държавата дейности, дофинансирани с местни приходи без капиталови разходи

Функция	Лева
Общи държавни служби	597 880
Образование	315 164
Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело	605 700
Общо:	1 518 744

Разходни политики и приоритети

Нашите приоритети за 2024 г.:

- ✓ Постигане на по-добро образование, спорт и култура;
- ✓ Провеждане на политика за подобряване на качеството на живот и грижа за здравето на хората;
- ✓ Техническа и социална инфраструктура - развитие на екологичния транспорт в общината.

Планирането на разходите за местни дейности е съобразено с наличните поети ангажименти и задължения към края на 2023 година и прогнозите за предстоящите ангажименти през 2024 година.

Приоритет ОБРАЗОВАНИЕ

Заложените средства за функция „Образование“ в бюджета за 2024 г. са в размер на:

Заложените средства за функция „Образование“ в бюджета за 2024 г. са в размер на **65 449 042 лева**. Ръстът спрямо 2023 г. е **11,66%**, като е предвидено увеличение на доходите на педагогическите специалисти. Увеличен е и нормативът за издръжка на дете в детска градина или общинско училище до 1 125 лв.

	2023 г.	2024 г.	Разлика
Текущи разходи за местни дейности	1 881 075	1 976 549	5.08 %
в т.ч. за ЦПЛР-УСШ	361 999	427 589	18.12 %
в т.ч. за ЦПЛР-ОДК	1 023 233	1 140 000	11.41 %
Капиталови разходи и инвестиции за държавно делегирани дейности	253 100	122 000	
Дофинансиране	294 118	315 164	7.16 %
Разходи за държавно делегирани дейности	56 539 185	63 035 329	11.49 %

Приоритет СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

Средствата за функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ в бюджета за 2024 г. са в размер на **15 525 719 лв.**

Средствата за функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ в бюджета за 2024 г. са в размер на **15 525 719 лв.** Ръстът спрямо 2023 г. е **50,08%**. Разчетени са средства за увеличение на заплатите на работещите в социалните услуги, съобразно ръста на МРЗ.

	2023 г.	2024 г.	Разлика
Текущи разходи местни дейности	1 091 120	1 159 560	6,27 %
Текущи разходи ДДД	9 254 040	14 366 159	55,24 %

Социалната дейност в общината се реализира през 2024 г. и чрез **три проекта на обща стойност 1 667 470 лв.** чрез които се предоставя грижа за най - уязвимите социални групи от общността ни - малки деца, лица с увреждания и възрастни хора.

Приоритет СТРОИТЕЛСТВО – ЗЕЛЕНА ОБЩИНА

Доброто качество на живот изисква Общината да осигури дейностите по строителство, озеленяване и екология, които в бюджета за 2024 г. са в размер **на 27 425 585 лева.**

В тези средства са включени и разходите по дългосрочния инвестиционен заем за ремонт на улици и междублокови пространства в града и селата на обща стойност **10 028 134 лв.**

През 2024 г. ще стартира **Програма „Въздух“** и по проект с външно финансиране ще бъдат закупени **6 електробуса**. Ще се реализира и проект за закупуване на лампи за подобряването на уличното осветление. През 2024 г. ще стартира и санирането на 20 жилищни сгради в град Шумен.

Приоритет СТРОИТЕЛСТВО – ЗЕЛЕНА ОБЩИНА

Дейност	2023	2024	Разлика
603 Водоснабдяване и канализация	130 335	175 000	34 %
604 Осветление на улици и площади	1 035 177	1 357 658	31 %
606 Изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа - текущи ремонти	2 836 150	2 579 653	-9 %
619 Други дейности по жилищното строителство, благоустройството и регионалното развитие	302 904	212 000	-30 %
832 Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътищата	255 773	279 000	9 %
622 Озеленяване	1 357 212	1 530 000	13 %
623 Чистота	7 207 946	7 516 326	4 %
КРИ / Капиталови разходи за строителство и благоустройство	6 489 163	3 747 814	-42 %
Инвестиционни проекти за рехабилитация на улична мрежа, финансирани чрез дългосрочен заем	20 000 000	10 028 134	-50 %
Всичко за строителство и благоустройство	39 614 660	27 425 585	-31 %

Приоритет КУЛТУРА, МЛАДЕЖКИ ДЕЙНОСТИ И СПОРТ

През 2024 година за делегираните от държавата дейности в сферата на културата са предвидени 5 233 910 лв., които включват финансиране за Регионалния исторически музей, Регионалната библиотека, Художествената галерия и читалища.

Субсидията е с 11,97 % ръст спрямо 2023 година.

За сметка на общинския бюджет са предвидени 2 747 400 лв. за финансиране на:

- Общински културен календар с 790 000 лв.
- Общински младежки дом – 200 000 лв.;
- АНТП Шумен – 157 400 лв.;
- Фонд „Култура“ – 60 000 лв.;
- Дофинансиране на читалищата за горива и отопление – 20 000 лв.

За финансиране на дейностите по спорт са планирани 720 000 лв., в т.ч

- спортни клубове - 370 000 лв. и
- 100 000 лв. за текущи ремонти на спортни бази;

За дейности на Общинския младежки съвет и други – 25 000 лв.;

За младежки проекти, съгласно Правилника за финансиране на младежки проекти – 65 000 лв.

Приоритет ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ

През 2024 г. продължават своята дейност седемте общински предприятия. За тях е разчетен общо бюджет в размер на **14 422 667 лв.**

Средствата за работни заплати на работещите са съобразени с увеличената МРЗ.

За част от предприятията, чиито служители работят на терен са предвидени по 100 лева месечно за ваучери за храна.

В план-сметката на ОП „**Строителство и благоустройство**” на стойност **1 557 000 лв.** за 2024 г. има планирани средства за благоустрояване на града и селата, както и текущи ремонти на улици и пътища, детски градини, детски ясли, училища и читалища.

ОБЩЕСТВЕНИ АНГАЖИМЕНТИ

ФОНД „ИСКАМ БЕБЕ“ – 20 000 лв. за подпомагане на семейства и лица при ин-витро процедури;

ФИНАНСОВА ПОМОЩ ЗА ЛЕЧЕНИЕ – 35 000 лв. за подпомагане на гражданите на общината при лечение;

ОБЩИНСКИ ФОНД „КУЛТУРА“ – 60 000 лв. за финансиране на културни проекти и творчески продукти;

ДРАМАТИЧНО-КУКЛЕН ТЕАТЪР - 70 000 лв.;

СИМФОНИЕТА - ШУМЕН – 40 000 лв. ;

„ШУМЕН ПЪТНИЧЕСКИ АВТОТРАНСПОРТ“ ООД – 90 000 лв. за поевтиняване на градския транспорт за пенсионери и многодетни майки;

ОБЩИНСКИ ПРИЮТ „ТОНКА ПЕТРОВА“ – 100 000 лв. за храна, медикаменти и медицинска помощ на безстопанствени кучета и котки;

Структура на капиталовите разходи

Функция	ЛЕВА
Общи държавни служби	408 600
Образование	122 000
Здравеопазване	378 235
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	996 687
Жилищно строителство и БКС	14 927 841
Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело	6 367 684
Икономически дейности и услуги	182 280
Общо:	23 383 327

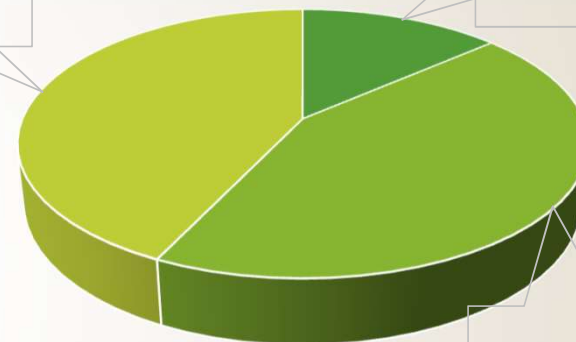

Финансиране на капиталовите разходи

1. От целева субсидия по чл. 53, т. 1 на ЗДБ на РБ за 2024 г.
– **3 182 900 лв.;**
2. От собствени бюджетни средства от държавно-делегирани дейности и преходен остатък - **10 172 293 лв.;**
3. От инвестиционен кредит
– **10 028 134 лева;**

От инвестиционен
кредит
43%

От целева субсидия по
чл. 53, т. 1 на ЗДБ на РБ
за 2024 г.
14%

От собствени бюджетни
средства от други данъчни
и неданъчни приходи
43%

Приоритети при разпределението на средствата са:

- обезпечаване на вече поети задължения;
- допълващо финансиране на обекти, разчетени от преходен остатък;
- неотложни нови разходи за 2024 г.

Финансиране на нашите кметства

В проектобюджета за 2024 г. на Община Шумен в изпълнение на приетата Програма за развитие на малките населени места са осигурени средства, както следва:

- По разпределенията на разходи на кметствата за 2024 г. за текущи ремонти са планирани **141 607 лв.**, което съставлява 40 % от приходите от продажби на дълготрайни активи и наеми;
- Ще се ремонтират улиците по кметства от инвестиционния кредит в размер на **1 374 996 лв.** /неусвоените средства от 4 000 000 лв. кредит от 2023 г. /;
- Назначени са **28 работници**, които да поддържат чистотата и зелените площи в малките населени места;
- Увеличението на трудови възнаграждения на кметовете на кметства и специалистите са съобразени, с промяната на минималната работна заплата.

НОВИ МОМЕНТИ В БЮДЖЕТ 2024 Г.

1. Подобрена е финансовата рамка на бюджетните взаимоотношения на бюджета на Община Шумен с централния бюджет за 2024 година – държавните трансфери са в размер на почти 97 млн. лв.;
2. От 01.02.2024 г. финансово-счетоводното обслужване на детските градини става делегирана дейност;
3. През тази година ще се изготви проект за основен ремонт на Детско отделение при „МБАЛ-Шумен“ АД;
3. За проектите, които предстоят да се изпълняват през 2024 г. са заделени 2 500 000 лв. за съфинансиране и временни безлихвени заеми по проекти на общината.
4. Подобрена е политиката по доходите с разчетени увеличения във всички дейности с минимум 10%;
5. Увеличени са средствата за спортни дейности с близо 67 %;
6. През 2024 г. няма да се заплаща такса за ползване на услуги по дейността „Асистентска подкрепа“.
7. През 2024 г. по Разпределението на разходи на кметствата са разчетени 40 % от приходите от продажби и наеми за 2023 г., като ремонти през 2024 г.

2024 година – НОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И РЕФОРМИ

1. Подготовка за преминаване към единна европейска валута

Индикативна дата за въвеждане: 01.01.2025 г.

2. Подготвителни дейности за преминаване към нови основи на ТБО;

Индикативна дата за въвеждане: 01.01.2025 г.

3. Дигитализация, цифровизация и електронизация;

4. Нови изисквания в Закона за електронното управление, нови технологии, изкуствен интелект.

5. Нова категоризация на общините, районите, кметствата и населените места съгласно критерии и показатели определени с РМС № 799/13.11.2023 г.

6. Увеличени са средствата за спортни дейности с близо **67 %**;

7. Безпрецедентен по размер инвестиционен ресурс: инвестиционна програма за общини, общински проекти съгласно чл. 107 от ЗДБРБ за 2024 г., Национални програми, Еврофондове и ПВУ.

Външно финансиране за 2024 г.

През 2024 г. се очаква Община Шумен да стартира реализацията на проекти на обща стойност 79 526 813 лв. в т. ч.:

- ✓ Национална програма за енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради – одобрени са за финансиране 20 многофамилни жилищни сгради на територията на град Шумен. Предоставеното финансиране е в размер **на 21 681 739 лв.;**
- ✓ Подобряване на енергийната ефективност на сградата на спортен комплекс "Плиска" в гр. Шумен, община Шумен на **стойност 2 000 000 лв.;**
- ✓ Подобряване на енергийната ефективност на сградата на кметството в с. Мадара, община Шумен **на стойност 836 230 лв.;**
- ✓ Подобряване на енергийната ефективност на Административната сграда на Община Шумен с административен адрес: гр. Шумен, бул. „Славянски“ №17, общ Шумен, обл. Шумен **3 957 817 лв.;**

Външно финансиране за 2024 г.

- ✓ Подобряване на енергийната ефективност на Регионален Исторически Музей в гр. Шумен, община Шумен – **2 236 496 лв.**;
- ✓ Подобряване на енергийната ефективност на Регионална Библиотека „Стилиян Чилингиров“ в гр. Шумен, община Шумен – **2 233 059 лв.**;
- ✓ "Устойчива градска мобилност в общините Шумен и Търговище на стойност 10 129 810,55 лв., от които съфинансиране - **2 146 891,06 лв.**;
- ✓ Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Шумен на стойност **36 675 775 лв.**

Проекти, които продължават да се изпълняват през 2024 г.

- ✓ „Подобряване на енергийната ефективност на общински сгради - 9 основно училище "Панайот Волов", гр. Шумен и основно училище "Панайот Волов", с. Мадара" - **1 141 407 лв.**
- ✓ "Грижа в дома в Община Шумен – **801 519 лв.**
- ✓ "Топъл обяд в община Шумен" – **640 953 лв.**
- ✓ „Надграждане на дейностите по управление и предоставяне на "приемна грижа" на областно и национално ниво по програма РЧР 2021-2027 - Компонент 1 " – **224 998 лв.**

Проектът на бюджета за 2024 г. на Община Шумен е разработен при спазване на нормативните изисквания, съобразен е с потребностите и възможностите на Общината в средносрочен план.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Бюджет 2024 г. – бюджет на растежа и вдъхновение за нова и модерна трансформация на публичните услуги и местното самоуправление.

Смели и решителни да работим за града ни заедно!

<http://www.shumen.bg>

mayor@shumen.bg

Шумен 9700, бул. "Славянски" № 17